

DE KERST VAN HAAR LEVEN

Kerst eenakter in drie korte bedrijven

door

A. SLAATS

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **DE KERST VAN HAAR LEVEN** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **A. SLAATS** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **8** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Johanna Overbeek - 72 jaar, bewoonster bejaardenhuis.

Christien Veldhuizen - 55 jaar, verzorgster.

Janus Louwers - 75 jaar, bewoner bejaardenhuis.

Drika Jansen - 75 jaar, bewoonster bejaardenhuis.

Govert de Bruyn - 70 jaar, bewoner bejaardenhuis.

Gerda Willems - 65 jaar, bewoonster bejaardenhuis.

Mark Brouwer - 75 jaar, zwerver.

Heer van der Velden - van de vereniging zoekgeraakte personen.

DECOR:

Het stuk speelt in de recreatiezaal van een bejaardentehuis. Op de achtergrond een groot raam met uitzicht op een winterse tuin. Een paar leuke zitjes. En tenminste twee tafels met stoelen.

EERSTE BEDRIJF

(als het doek open gaat zitten Johanna Overbeek, Janus Louwers, Govert de Bruyn en Drika Jansen gezellig te praten)

JANUS: Ik kreeg van onze Gerrit een boek over hoe het er vroeger hier in de streek aan toe ging. Tjonge jonge, wat is er toch veel veranderd, als ik daar aan denk.

JOHANNA: Ja, zeg dat wel. Ze hebben ons toen erg dom gehouden. We wisten van toeten noch blazen.

DRIKA: Een kind van vier jaar weet vandaag meer dan wij toen we zestien waren. *(Christien op met serveerwagentje, koffie, thee etc)*

CHRISTIEN: En dan is er koffie. Samen gezellig aan het buurten?

JANUS: Ja, we hadden het over die goeie ouwe tijd van vroeger.

CHRISTIEN: Gezellig zeg. Wie wil er koffie? Doe zelf maar melk en suiker. Over vroeger gesproken: Ik heb nooit goed kunnen begrijpen, hoe het mogelijk is dat er vroeger zoveel grote gezinnen waren, en ik altijd alleen ben gebleven. Ik had toch graag een broer of een zusje gehad.

JOHANNA: Ja, Christien, zeg dat wel. Ik ben ook altijd enigst kind gebleven.

GOVERT: Ja, en dan zeiden ze vroeger nog wel: Je komt gemakkelijker aan tien kinderen dan aan een koe.

JANUS: En de pastoor kreeg ook dikwijls de schuld van de grote gezinnen. Die kwam immers geregeld poolshoogte nemen en de zaak wat aansporen.

CHRISTIEN: Als ik aan mijn moeder vroeg waar de kindjes van–daan kwamen dan zei ze altijd: Uit de rode kool. En als ik dan zei: Laat vader dan daar nog maar eens gaan zoeken, want ik wil graag een zusje, dan zei ze: Die heeft het veel te druk met zijn werk. Maar de buurman heeft tijd zat. Want die heeft er al tien.

DRIKA: En armoe troef. Ik hoor het nog zeggen: Als je met je armoe geen raad weet dan ben je niet waard dat je hem hebt.

JANUS: Het was niet altijd gemakkelijk met zo'n groot gezin, dat weet ik nog bij ons in de buurt. Een kleintje lag te schreeuwen in de wieg, en de moeder zei: Zeg Graad wieg jij nou ook eens eventjes, want de helft is toch ook van jou. Waarop Graad zei: Laat mijn helft maar rustig eventjes janken.

GERDA: *(op, terug van wandeling)* Het begint buiten al koud te worden. Maar ja dat kan ook hè, om deze tijd van het jaar. Ha, ik zie dat er koffie is. Ik ben mooi op tijd. *(Christien schenkt koffie)*

CHRISTIEN: We hadden het er juist over hoe het vroeger was.

GERDA: Ja, vroeger: Daar kan ik over mee praten. Kee van Graad Tiesen ging naar de markt. Daar hoorde ze een paar vrouwtjes praten over wateraders. Die kon een wichelroedeloper opsporen. Wateraders waren gevaarlijk. En de oorzaak van reumatiek en allerlei andere klachten, zeiden ze. Kee had dat allemaal aangehoord en zei toen: Ja ja, maar de enigste waterader waar ik bang voor ben, is die van onze Tinus.

GOVERT: Vroeger. Maar toen was het ook niet altijd alles. Als je nagaat hebben wij het toch veel en veel beter dan onze ouwelui, of niet soms?

GERDA: Dat is zeker waar. Maar toch is het leuk om er over te praten. Want als ik nog denk aan Drika Drank, die zoop als een ketter. Toen ze een keer geen biechten zei de pastoor: Jij stinkt naar de jenever. Waarop Drika prompt zei: En jij naar zweetvoeten, nou weet je het.

JANUS: Dat kon vroeger allemaal. De gekste dingen maakte je mee. Onze buurvrouw had een nieuwe hond. We hebben toch zo een goeie nieuwe hond zei ze, zo gewillig en waaks, zo waaks dat we al in geen drie dagen meer in ons eigenhuis kunnen komen.

JOHANNA: Ik weet er nog een van school. De meester vroeg: Zeg Gradje, vanmorgen was je nog in je doordeweekse kleren, en nou heb je je communiepakje aan. Hoe komt dat? Is er feest? Nee meester, zei Gradje, dat komt omdat we vanmiddag af moeten branden.

DRIKA: Vroeger was het ook zo dat de tweede zoon van een grote boer pastoor moest worden. Ik hoor onze buurman nog zeggen tegen zijn zoon: Ga jij maar leren want jij bent veel te stom om boer te worden. In de buurt hoorden ze dat, maar ze wilden zekerheid hebben. Ze vroegen het hem en de buurman was heel eerlijk in zijn antwoord en zei: Ja, hij moet maar pastoor worden, want hij deugt nergens anders voor.

CHRISTIEN: De weg naar de volwassenheid werd niet altijd gemakkelijk gemaakt. Jonge gasten die zich al wilden scheren kregen te horen: Jij jezelf scheren? Man ga eventjes op de hoek van het huis staan. Dan waait dat beetje haar er vanzelf wet af.

JANUS: En van het vrouwvolk zeiden ze: Die heeft nog maar een paar erwtjes op de plank. Of als het veel meer was, dan zeiden ze: Die heeft mooie kommetjes op de kast. En als ze van boven een beetje bloot waren, vooral de stadse dames, dan zei men: Haar tabernakel staat helemaal open.

GERDA: Ja, ja, en van iemand die lelijk was zei men wel eens: Als die z'n kop op een varken stond zou ik zeggen dat het beestje ziek

was. En als iemand nieuwsgierig was werd wel eens gezegd: Die heeft teveel geitenvlees gegeten.

GOVERT: Oh ja, en van een mooie vrouw werd wel eens gezegd: Je zult zo'n vlooi in je bed vinden. Of: Er wordt wel op slechter papier geschreven.

DRIKA: Genoeg gepraat. Genoeg geleuterd, wat denken jullie: Zullen we nog een potje kaarten of hebben jullie geen zin? Ik zou ook nog wel een kopje koffie lusten, maar ik vraag er niet om.

CHRISTIEN: Ik heb het begrepen. Zijn er nog meer mensen die ergens zin in hebben? Ik ben nou toch aan het schenken. Koffie wordt ingeschonken. Groepje aan een tafel voor kaarten. Johanna en Christien aan ander tafel.

JOHANNA: Die goeie ouwe tijd zeggen ze dan, en wat is er van over? Dat ik hier nog alleen ben over gebleven.

CHRISTIEN: (*troostend*) Niet zo somber Johanna. Jij bent niet de enigste. Ik ben ook helemaal alleen.

JOHANNA: Dat weet ik wel, maar soms overvalt het mij een beetje, vooral als ik weer terug denk aan vroeger. Neem me maar niet kwalijk, mijn man is ook al tien jaar dood.

CHRISTIEN: Ik begrijp jou best hoor, Johanna. Mijn vader stierf toen ik vijftientig was en mijn moeder drie jaar later.

JANUS: (*luid*) Nou haal ik toch mijn blote vrouw nog binnen. Dat had ik niet gedacht. Dat is boffen.

DRIKA: Als ik geweten had dat die vrouw bloot zat, dan had ik eerst de aas gespeeld.

JOHANNA: Ben jij nooit getrouwd geweest?

CHRISTIEN: Nee, ik ben in de verpleging gegaan en nu in de verzorging, en dat bevalt me best. Ik heb eigenlijk nooit aan trouwen gedacht, raar he? Vind je niet?

JOHANNA: Nee. Waarom eigenlijk? Als je het zo naar je zin hebt, is het toch goed? Je kunt zo toch ook gelukkig zijn.

CHRISTIEN: Ik vind het heerlijk om voor anderen te zorgen. Mijn moeder heb ik ook nog mee verzorgd. Die is lang ziek geweest, maar ze was wel heel erg lief en heel erg dankbaar.

GERDA: En die slag is ook nog voor mij.

GOVERT: Dat denk jij. Maar ik heb nog een troefje, al is het maar een kleintje.

CHRISTIEN: Zeg, Johanna, heb jij geen broers of zussen meer?

JOHANNA: Nee, ik was enigst kind, en ik heb weinig contact gehad met andere kinderen vroeger. Mijn ouders waren heel erg bezorgd om mij, ze waren altijd bang dat er iets met mij zou gebeuren. Ik was het enigste wat ze hadden en daar moesten ze zuinig op zijn,

zeiden ze.

CHRISTIEN: Dat is ook niet gezellig als je zo strak gehouden wordt.

Bij ons was dat lang niet zo erg. Maar ja, ik ben dan ook zo'n twintig jaar jonger dan jij. En de tijden veranderen. Gelukkig maar.

JANUS: *(luid)* Hoe kun je toch zo stom spelen? Je weet toch dat ze die niet heeft, dat die afgetroefd wordt. Zonde, een slag minder.

GOVERT: Ik had er echt geen erg in, Janus.

JANUS: Dat zal wel. Maar let een beetje op. Dat kost alweer een stuiver extra, verdomme.

GOVERT: Rustig een beetje. Je hoeft niet zo pinnig te doen.

JOHANNA: Zeg Christien, je moet niet denken dat ik me eenzaam voel, hoor. Ik had altijd een fijne vriendin aan ons buurmeisje. We waren nog al veel samen. En we haalden ook nog wel eens katekwaad uit. We hebben eens gevochten met een paar jongens. Mijn hele schort was kapot gescheurd. Mijn moeder kwaad! Wat hebben jullie gedaan? Ik zei: Gevochten met dat jong van Drikus Janus. Zei trokken aan mijn vlechten en dat pikten wij niet. Dus sloegen wij erop, en toen hebben die jongens mijn schort kapot gescheurd. Ik moest zonder eten naar bed en mijn vriendin heeft er thuis ook flink van langs gekregen. Maar al met al was het toch een mooie tijd.

CHRISTIEN: Zo, ik ga eens zachtjes aan opruimen, anders krijg ik er straks ook nog van langs. *(ruimt op, komt bij de kaarttafel)* En kun je nogal winnen, of komen ze je aan je centen, Janus? Ik hoorde je nogal te keer gaan om een stuiver. Erg he!

JANUS: Och, jij. Doe toch niet zo gek. *(Christien krijgt een pats op haar achterste)*

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto